

Väestöliiton kevätkokouksen kannanotto 25.5.2020

Kansalaisyhteiskunnan tulee auttaa nuoria uskomaan tulevaisuuteen

Lukuvuosi päättyy poikkeustunnelmissa. Valmistujaisjuhlia ei tule, koulu- ja opiskeluyhteisöt hajoavat kukin suunnilleen. Osalla jää tutkinto saamatta; etäopiskelun ja valintakokeiden poikkeusjärjestelyt ahdistavat. Kaksi kolmesta teini-ikäisestä kertoo, että koronavirus on tuonut elämään huolia tai ongelmia tai pahentanut olemassa olevia.

Moni nuori on menettänyt kesätyömahdollisuuden, ja taloudellista tilannetta kuormittaa huoli myös perheen elannosta. Harrastukset ovat jäissä, eikä kavereiden kanssa voi viettää aikaa normaaliin tapaan. Läheisyyden ja seksin kaipuuta on tavallista vaikeampaa täyttää. Mielenmaisema on monilla apea.

Iso osa nuorista pystyy sopeutumaan poikkeustilanteeseen ja jopa löytämään siitä jotain myönteistä. Niillä, joilla vaikeuksia on ollut jo ennen nykytilannetta, on suuri riski joutua ongelmien pahenevaan kierteeseen. Julkisia palveluita kuten seksuaali- ja mielenterveyspalveluita on rajoitettu. Nuorten huoli kuuluu sekä kyselytutkimuksissa että Väestöliiton ja muiden järjestöjen verkkopalveluissa.

Jotta nuoret voisivat uskoa tulevaisuuteen, he tarvitsevat toivoa. Toivoa syntyy vain, jos nuorten ääntä kuullaan ja he osallistuvat heitä ja koko yhteiskuntaa koskeviin päätöksiin. Nuoret eivät saa jäädä toimenpiteiden kohteiksi. Väestöliiton kanta on, että nuorten tulee olla osallisia päätettäessä kaikista heitä koskevista asioista niin poikkeusolojen jatkuessa kuin niistä pois siirryttäessä.

Jokainen nuori on tärkeä ja nyt tarvitaan kestäviä, pikaisia päätöksiä, jotka pitävät yllä aikuistuvan sukupolven toivoa tulevasta.

Kaiken avain on saada talous toipumaan nopeasti, jottei synny pitkäaikaista työttömyyttä. Talouden ongelmat iskevät kovimmin ja pitkäaikaisimmin lapsiin ja nuoriin. 1990-luvun laman opetuksia oli, ettei pidä säästää lasten ja nuorten arkeen suoraan vaikuttavista toimista kuten varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökuntaresursseista, harrastus- ja iltapäivätoiminnasta, seksuaalikasvatuksesta ja lapsiperheiden kotipalvelusta. Väestöliitto esittää, että perheiden, lasten ja nuorten palveluihin, tulonsiirtoihin ja koulutukseen panostetaan vaikeasta taloustilanteesta huolimatta. Poikkeusolojen varjolla kunnat eivät saa vähentää nuorille tärkeitä matalan kynnyksen seksuaaliterveys- ja mielenterveyspalveluita.

Tällä hetkellä maailmassa elää historian suurin nuorten sukupolvi. Kestävä kehitys on riippuvainen siitä, minkälaisia mahdollisuuksia nuorilla on suunnitella elämäänsä. Väestöliitto esittää, että kehitysyhteistyöstä ja varsinkin seksuaaliterveyden ja -oikeuksien edistämisestä, ei leikata talouspaineista huolimatta. Ilman seksuaalikasvatusta ja seksuaaliterveyspalveluita nuoret eivät voi tehdä itselleen ja yhteisölleen edullisia valintoja.

Väestöliitto on strategiansa mukaisesti toivon, onnellisuuden ja ihmisoikeuksien asialla. Kun nuoret kokevat, että heidän elämällään on tarkoitus ja he pystyvät visioimaan tulevaisuutta, heillä on toivoa. Toivoa ruokkivat osallisuuden ja yhdenvertaisuuden kokemukset.

Lähteet:

Demin, Allianssin, Pelastakaa lasten, Väestöliiton ja Yeesi ry:n [verkkokysely #MPkorona](#)

[Lasten ja nuorten säätiön verkkokysely](#)

[SAKKI ry:n ja OSKU ry:n kysely](#)

[Suomen Lukiolaisten liiton kysely](#)